

סיפורו האישי של רופא מחלות-הרוח שנאשם במכירת סמים משכרים לנרקומן מדוע הופקרו החולים?

הסדרים הלקויים, אולם שותפי גילו עניין רק בצד הכספי של בית-החולים. השאלות העיקריות היו "כמה יש היום? כמה היה לפני שבוע? איפה הכסף? מה קרה לכסף?" מאחר שהלפרין ויוספון לא הודרו להגיש את הרווח החודשי שלהם, עשו זאת רק אחת לכמה חודשים, היו הישיבות מוקדשות לחילופי ביטויים מקצועיים כמו "אציא לך את המעיים, אחחוך לך את הצוואר."

★ ★ ★ מינות בחדר האוכל

עיתא, שמונה חודשים אחרי שעזבתי את ההנהלה הרפואית של כפר-גנים, נמצאים שם 150 חולים. הרופא-המנהל הוא עולה חדש שאינו יודע עברית. העובדות הסוציאליות אינה יכולה לעשות את עבודתה, חייבת לשמש כמתרגמת לרופא. מלבדו יש במוסד עוד רופא אחד ויחיד, הבא ארבע פעמים בשבוע בלבד. ביום שהמנהל אינו בא, אין במוסד אף רופא.

בימים האחרונים עזב רופא-הלילה את עבודתו. משעה שלוש אחרי הצהריים, עד למחרת בבוקר, אין בכל בית-החולים אף רופא אחד. שבת הוא יום מנוחה לכולם. החולים נחים, רופא אין. המחיר הגבוה ששולם עליידי קופת-החולים בזמני, קיים גם עתה. כתשע לירות ליום. המפקחים העורכים מפעם לפעם בקורת ב"מקום מקבלים את ההסבר כי מספר נוסף של רופאים העובדים בתפקידים חלקיים, אינו באותו רגע. רק בתי-חולים לחולים כרוניים, שאינם מקבלים כל טיפול, יכולים להרשות לעצמם לתחזק 150 חולים עם רופא וחצי. המחיר בבתי חולים אלה הוא שלוש עד ארבע לירות ליום.

האווירה הכללית דבקה בכל העובדים. ב"שיחות ביניהם עושים העובדים חלוקה של המוסד. הם בטוחים שהוא יתמוטט ביום מן הימים, מבלי שיוכל לשלם את סכומי הפיצויים לעובדיו, ומחלקים ביניהם את הרכוש כפיצוי. העובדים, שגוכחו לדעת כי מטרת ההנהלה היא צבירת רווחים בלבד, מסוגלים לעזוב את בית-החולים משעות הבוקר. הסיבה: עליהם להעביר חולה קשה ממקום מרוחק, עבודה המתבצעת עליידי סניטרים שאינם בתפקיד. המטרה: רחח צדדי של כמה עשרות לירות.

בחודשים האחרונים החליטו השותפים ל"שנות את המבנים. חדר האוכל הגדול, מתאים לדעתם יותר לחורף חולים. כיוון שמשדר הבריאות מתנגד, מוצאות המיטות ביום, למקרה של ביקורת. הגשתי צו-על-תנאי. אני רוצה שכל הציוד ידע מה מסוגל לקרות בארץ, אפילו במוסדות לחולי-נפש. חבורה של אנשי עסקים מבקשים לנצל לצרכי ביונס עניין שצריך להיות מקודש.

משרד, לספק ולמנהל כל משק בית-החולים.

★ ★ ★ חזרה נמלט

ר' יואנדר יוספון, שותף אחר שהיה צריך לחלק את העבודה עם הלפרין, לא עבד מעולם יותר משלוש שעות ב"צהריים. אחר-הצהריים חייב היה למהר ל"קלוב הקלפים, שם חיכו לו ידידיו. עובדות המטבח עשו כרצונן בלי כל ב"קורת. במקום תפריט מחושב לחולים, היו מוגשות ארוחות פרטיות ממה שהיה נמצא באותו רגע במחסן. התוהו-והוהו ב"מוסד נעשה מושלם אחרי שהשתלטה עליו אחת האחיות הלא מוסמכות, רינה שמר-לינג. היא הגיעה במהירות לעמדה של מלכה בלתי מוכתרת של המוסד. העולה נזקקו לכסף לבניה נוספת. קיבלו עוד

הפתיחה היו שני חולים במוסד שהכיל 35 מיטות. תוך חודשים אחדים התמלא המוסד, רכש לו מעמד נכבד בין המוסדות המעטים מסוג זה שהיו קיימים אז בארץ. בעצמי ניהלתי את החלק הרפואי והמנהלי בבית-החולים. מתוך לעבודה הרפואית הרגילה נאלצתי, בגלל אי-מומחיותם של השותפים, לדאוג גם לניהול המשרד, ה"מטבח והמשק. בשנת 1955 בנינו בנין נוסף. מספר החולים עלה ל-110. במשך השנתיים הבאות הוקם בנין חדש ומספר החולים הגיע כבר ל-180. במספר כזה של חולים לא היה לי זמן לטפל בעניינים אחרים מחוץ לצד הרפואי. 180 חולים פירושו 180 משפחות. 180 עולמות, שלכל אחד המון בעיות משלו.

נזקקו לכסף לבניה נוספת. קיבלו עוד

מאת ד"ר ז'אן פינק

150 חולים שכבו השבוע כפאנמוריים לחוליה ב"כפר גנים ללא פיקוח וזר פול רפואי מספיקים. מנהל המוסד ורפוא הראשי, ד"ר ז'אן פינק, פוטר ממשרתו לאחר שהאשם בעבירה פלילית - מכירת סמים ל"נרקומן. השבוע, בבית ה"משפט המחוזי בתל-אביב, הגיש המנהל המפוטר צו מניעה נגד שותפיו, האנשים אותם בהזנחת המוסד ותחרי לים. בטורים אלה מסביר ד"ר ז'אן פינק את צעדו.

מרומונה, שבקושי יודעת לכתוב בשפת ה"אם שלה, הגיעה כיום לעמדה של סגנית האח הראשי, וכשהוא בחופשה משמשת רינה כאחות ראשית.

במצב כזה אין פלא בכך שהחודש נמלט מהמוסד אחד החולים, ורק אחרי שלושה ימים נודע כי הוא חסר. הידיעה באה מ"משפחתו. בספרי החולים נרשם כי אותו חולה קיבל תרופות וישן בסדר. כשראיתי לאן אותה אחות מובילה את המוסד, עמדתי על כך שיפטר אותה. הלפרין התנגד. הסיבה: רינה קיבלה משותף-קצב, מאיר רוט-מנש, הלואה של 3000 לירות. הערב לתח"זרת החוב היה הלפרין. איננו יכולים לפטר אותה עד תשלום החוב". אמר.

אחרת היא לא תחזיר את הכסף. ישיבות ההנהלה נעשו סוערות יותר ויותר. בכל פעם הייתי מבקר קשה את

שלושה שותפים, כולם קצבים. באותו זמן עבדו כבר לידי רופא נוסף במשרה מלאה, שני פסיכיאטרים במשרות חלקיות, פסיכר לוג קליני, עובדת סוציאלית פסיכיאטרית, רופא יועץ לבטיות פסיכיאטרית ורופא לילה. כל תוזה קלה ביותר של חולה נרשמה בתיקו האישי. החולים ידעו תמיד שיש להם אל מי לפנות. אותה ההרגשה היתה אצל המשפחות. משרד הבריאות ו"קופת-חולים הכירו ברמה הרפואית הגבוהה שלנו. הפנו אלינו 90% אחוז מן החולים שקיבלנו. קבעו לנו מחירים גבוהים בהש"וואה למוסדות דומים אחרים.

הרגשתי כל הזמן כי המצב המשקי הולך ורע. אך הייתי טרוד תמיד בחלק הרפואי ולא יכולתי להשגיח על שום דבר נוסף. השותף יוסף הלפרין, שבמשך השנים למד חלק מהמקצוע, הפך למעשה למנהל ה"שלושה שותפים, כולם קצבים. באותו זמן עבדו כבר לידי רופא נוסף במשרה מלאה, שני פסיכיאטרים במשרות חלקיות, פסיכר לוג קליני, עובדת סוציאלית פסיכיאטרית, רופא יועץ לבטיות פסיכיאטרית ורופא לילה. כל תוזה קלה ביותר של חולה נרשמה בתיקו האישי. החולים ידעו תמיד שיש להם אל מי לפנות. אותה ההרגשה היתה אצל המשפחות. משרד הבריאות ו"קופת-חולים הכירו ברמה הרפואית הגבוהה שלנו. הפנו אלינו 90% אחוז מן החולים שקיבלנו. קבעו לנו מחירים גבוהים בהש"וואה למוסדות דומים אחרים.

השבוע עשיתי מעשה שבחלומותי הגרועים ביותר לא חלמתי שאהיה נאץ לץ לעשותו. פניתי לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב והגשתי צו-מניעה נגד שותפי ההנהלה הסטוריים של כפר גנים. אני מרגיש כאילו הכיתי את ילדי. אולם לא יכולתי להימנע מכך. שמונה חודשים הת"יסרתי בצפיה למציאת פתרון שקט והגון. אבל המציאות הראתה לי שבדרך שקטה לא אגיע להסדר, ובית-החולים שלי ירד לטמיון. עשיתי זאת כיון שלא רציתי שבמוסד זה, שהיה ידוע מאז הקמתו כאחד הטובים בארץ, יגיע המצב לכך שיהיה הכרח לסגור אותו. ואני בטוח שאם ימשכו הדברים, כפי שהם היום, לא יהיה מנוס מצעד דרסטי כזה. נכון שקשה לדרוש מהנהלה של בית-חולים, המורכבת מחמישה קצבים, נהגמוניות לשעבר וסוחר קלפן, להתמצא בשאלות רפואיות. אולם עבודה היא ש"אנשים אלה קובעים כיום את גורלם של כ-150 חולי-נפש שבחלקם הינם מסוכנים לציבור.

אלה הם אותם האנשים שבים הרביעי ל"חודש אוקטובר 1958 אמרו לי: "עליך להפסיק מיד את תפקידך כמנהל רפואי של המוסד. אנחנו נוכל להסתדר יפה גם בלעדיך".

היתה לשותפים שלי כביכול סיבה טובה להפסיק את עבודתי ובקורותי המתמדת על ניהול המוסד על ידם. שבוע לפני הפסקת עבודתי מצאה אותי המשטרה אשם ב"עבירה על החוק. זה היה לפנות ערב. בין החולים שקיבלתי לטיפול, במרפאה הפרטית שלי בבית, היה נרקומן מועד. טיפלתי בו, כמו בכל חולה הפונה אלי, לפי מיטב ידיעתי ולפי כל חוקי האתיקה הרפואית. אולם מנקודת ראותה של המשטרה עברתי בכך על חוקי השימוש בסמים משכרים. נעצרתי מיד לחקירה לשלושה ימים.

הרושם הראשון שנתקבל אצל המשטרה היה שהנה תפשו דג שמן, אולם עד מהרה נוכחו לדעת כי המדובר במקרה יחיד, ש"ערכו ואמיתותו יתבררו במשפט שיערך בקרוב.

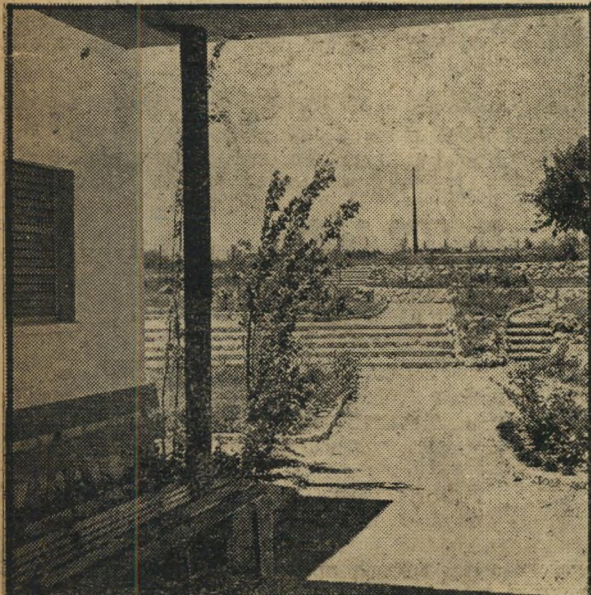
השופט עוד לא קבע מאומה בפרשה זו. לעומת זה נשפטתי ונזינתי לפסקדין מהיר ואכזרי עליידי שותפי. כשבוע אחרי המקרה קיימו שבעת שותפי - נהג המוניות יוסף הלפרין, הסוחר-הקלפן לאונרד יוספון, וה"קצבים מאיר ורומנש, מרדכי שנקר, פאליק וסקוביניק, פסח פרוכטר ושלום קרסניצקי - ישיבה בדירתו החדשה של שנקר בשד"רות חן, החליטו להרחיקי מהנהלה ה"רפואית של בית-החולים. ביקשתי מהם ל"הכות לפחות שבועיים. הבטחתי שאם איחזכו תוך זמן זה שדעת הקהל והמוסדות הרפואיים תהיה נגד, אתפטר מרצוני. אדאג למ"נהל רפואי מתאים במקומי ואמשיך לטפל בענייני המוסד מאחורי הקלעים.

★ ★ ★

המוסד גרד

הם לא רצו לשמוע, עמדו על כך שאפסיק את עבודתי מיד. ברוב קולותיהם נתקבלה ההחלטה. רק כמה ימים אחרי-כן נודע לי מפיו של יוסף הלפרין, כי עניין הסמים היה רק תרוע, וכי בזמן האחרון חיפשו סיבה להרחקתי, בגלל ה"בקורת שהטחתי בכל ישיבה נגד צורת הנהול האדמיניסטרטיבי של המוסד. היה לי יסוד למתוח בקורת על הסדרים הלקויים בבית-החולים. לי היה זה מוסד של חולים באנשים מוכי-גורל. לחברי שימש המוסד, מיום שהוקם לפני שש שנים, רק כמקור לרווחים קלים.

כאשר בחרתי אנשים אלה כשותפים, היה רק דבר אחד מול עיני. הייתי עולה חדש פחות או יותר, אולם במשך שלוש שנים תי הראשונות בישראל הספקתי לעמוד על המצב המורכב בשטח אישפוז חולי-נפש. שאינתי היתה להקים בארץ בית-חולים לחולי-נפש, שהטיפול בלקוחותיו יהיה בו חופשי. כלומר בית-חולים בו רוב החולים לא יהיו סגורים, כפי שהיה נהוג בשיטות השונות. כסף היה הדבר היחיד שחסר לי. נאלצתי לקבל כשותפים בעלי הון לא מקצועיים. יחד עם עוד ארבעה שותפים קניתי וילה קטנה בכפר גנים ליד פתח תקוה. שינינו את המבנה עד כמה שזכרנו, כינו להתאים אותו למטרה החדשה. ביום

כס חדר-האוכל, להפסיק לחזרי חולים. בגלל התנגדות משרד הבריאות להכנסת חולים לחדר זה, היו המיטות מוכנסות בלילה ומוצאות ביום למקרה של ביקורת. השינויים הבלתי-הכרחיים עלו כ-17 אלף לירות, הביאו לסבל רב ומיותר של החולים, למרות השכלולים.

בבית החולים לחולי רוח חדר המפואר של המוסד (מימין) שימש למעשה הגורם להגשנת צו-המניעה של המנהל לשעבר נגד שותפיו. השותפים החליטו לשנות חלק מהמבנים. בתו